

Strategi för positiv näringslivsutveckling

(Uppdrag enligt regleringsbrev 2014-09-11)

Innehåll

1	INLEDNING	3
2	HUR UPPDRAGET HAR GENOMFÖRTS	4
3	TRANSPORTSTYRELSENS HANDLINGSPLAN FÖR EN POSITIV NÄRINGSLIVSUTVECKLING	5
3.1	Transportstyrelsens nuvarande strategi och reflektioner från intervjuerna	5
3.2	Tio förbättringsområden.....	6
3.2.1	En mer aktiv, utåtriktad och kraftfull myndighet	6
3.2.2	Tydlig rollfördelning och väl kommunicerat myndighetsuppdrag.....	7
3.2.3	Förstärkt servicekultur och tydliga kontaktvägar	8
3.2.4	Förstärkt marknads- och omvärldsanalys	9
3.2.5	Proaktiv regelutveckling och beredning av EU-frågor	10
3.2.6	Förbättrade konsekvensbeskrivningar	11
3.2.7	Utvecklad dialog med näringslivet.....	12
3.2.8	Förstärkt roll för kollektivtrafik.....	14
3.2.9	Mer aktiv tillsyn av strategiska järnvägsfrågor	14
3.2.10	Myndighetens avgifter	15

1 Inledning

Transportstyrelsen har av den förra regeringen fått följande uppdrag:

Transportstyrelsen ska, efter samråd med berörda branscher, redovisa en strategi för hur myndigheten, inom ramen för de transportpolitiska målen och myndighetens uppdrag, ska arbeta för att säkerställa att myndigheten i sin verksamhet beaktar näringslivets villkor och bidrar till en positiv näringslivsutveckling. Strategin ska redovisas senast den 30 april 2015 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Bakgrunden till uppdraget är att Transportstyrelsens verksamhet inom regelgivning, tillståndsprövning och tillsyn inom transportområdet har en stor påverkan på företag och medborgare i deras vardag. Regeringen konstaterar att det är en självklar uppgift för transportmyndigheterna att underlätta för jobb och tillväxt. Det finns därför anledning att se över om Transportstyrelsens hänsyn till näringslivets villkor ytterligare kan förbättras.

I kapitel 2 redogörs för hur Transportstyrelsen har genomfört sitt uppdrag.

I kapitel 3 redovisas vilka förbättringar som näringslivets företrädare efterfrågar vad gäller myndighetens arbetssätt och vad Transportstyrelsen avser att genomföra för att bättre stödja en positiv näringslivsutveckling. Förslaget till förbättringar i Transportstyrelsens arbetssätt gentemot näringslivet redovisas i form av en handlingsplan som omfattar tio förbättringsområden.

För varje förbättringsområde redovisas kortfattat vad näringslivsföreträdarna framfört för synpunkter vid intervjuerna och vad Transportstyrelsen gjort hittills inom områdena. Slutligen redovisas vad myndigheten fortsättningsvis kommer att arbeta med för att möta näringslivsföreträdarnas önskemål.

2 Hur uppdraget har genomförts

Utredningsarbetet har bedrivits i en myndighetsgemensam arbetsgrupp.

Som ett led i arbetet med att utforma strategin, och som en del av samrådsförfarandet, har Transportstyrelsen genomfört intervjuer med företrädare för svenskt näringsliv. Från Transportstyrelsens sida har myndighetens tidigare generaldirektör lett samtalen. Samtalen har förts med företrädare dels för hela näringslivet¹ och dels för transportnäringen².

Syftet med intervjuerna har bland annat varit att få ett ”utifrån-in”-perspektiv på Transportstyrelsens verksamhet och fånga näringslivets synpunkter på hur myndigheten i ännu högre utsträckning kan medverka till en positiv näringslivsutveckling.

Under samtalen har minnesanteckningar förts. Efter samtalen har näringslivsföreträdarna getts möjlighet att justera och komplettera de synpunkter som fångats under samtalen.

Med ledning av dessa intervjuer formulerades ett utkast till handlingsplan som därefter diskuterades vid ett möte den 31 mars med både de företrädare som redan intervjuats och ytterligare företrädare för berörda organisationer.

¹ Svenskt Näringsliv och Stockholms Handelskammare

² Transportindustriförbundet, Transportgruppen (inklusive Sveriges hamnar och Sveriges Bussföretag), Samtrafiken, Sveriges Redarförening, Skärgårdsredarna, Svenska FlygBranschen, Sveriges regionala flygplatser, Branschorganisationen Tågoperatörerna, Sveriges Åkeriföretag, Bil Sweden och Swetic

3 Transportstyrelsens handlingsplan för en positiv näringslivsutveckling

Med de genomförda intervjuerna som grund har Transportstyrelsen formulerat en handlingsplan som omfattar tio förbättringsområden där myndigheten ännu bättre ska kunna medverka till en positiv näringslivsutveckling. Denna plan redovisas i detta kapitel. Myndigheten har aktivt arbetat med att skapa goda förutsättningar för näringslivet vilket är ett av flera villkor för en fungerande transportmarknad. Arbetet har bedrivits utifrån nio övergripande strategier enligt nedan.

3.1 Transportstyrelsens nuvarande strategi och reflektioner från intervjuerna

Transportstyrelsens styrelse har beslutat en övergripande strategi för myndighetens verksamhet. Strategin sammanfattas i följande nio områden:

1. Vår verksamhet ska kännetecknas av helhetssyn.
2. Vi ska stimulera en dynamisk transportmarknad.
3. Vårt internationella arbete ska leda till genomslag för svenska ståndpunkter.
4. Vi ska skapa en enklare vardag för medborgare och näringsliv.
5. Vår verksamhet ska underlätta pågående teknikutveckling.
6. Vårt regelverk ska förenklas.
7. Vår verksamhet ska så långt som möjligt vara riskbaserad.
8. Vår verksamhet ska bedrivas kostnadseffektivt.
9. Vi ska blicka framåt.

Många av de synpunkter som kommit fram under intervjuerna med näringslivsföreträdarna handlar om frågor som täcks in av de nio områdena inom strategin. I vårt fortsatta arbete med myndighetens strategi kommer detta arbete att fortsätta.

Generellt sett verkar flertalet av de intervjuade näringslivsföreträdarna ha en positiv bild av Transportstyrelsens verksamhet, men man pekar samtidigt på att det finns en förbättringspotential i flera avseenden.

Många av näringslivsföreträdarnas tankar kring förbättringar avser hur dialogen mellan myndigheten och näringslivet utvecklas och hur näringslivets påverkan på myndighetens verksamhet kan öka, inte minst i regelutvecklingsarbetet.

Hos näringslivets företrädare finns det generellt sett god kunskap om, och förståelse för, Transportstyrelsens nuvarande roll och ansvar, samtidigt som man efterlyser en mer aktiv aktör på transportmarknaden.

3.2 Tio förbättringsområden

Utifrån de genomförda intervjuerna har Transportstyrelsen identifierat nedanstående förbättringsområden där myndigheten kan utveckla arbetet för att ännu bättre medverka till en positiv näringslivsutveckling.

För varje område redovisas kortfattat näringslivsföreträdarnas synpunkter, vad Transportstyrelsen gjort hittills och vad myndigheten avser att göra fortsättningsvis.

Vid mötet med näringslivsföreträdarna den 31 mars bekräftades den bild som Transportstyrelsen fått av de genomförda intervjuerna.

Deltagarna på mötet menade att av de nedan redovisade förbättringsområdena är det viktigast att prioritera förstärkt servicekultur, proaktiv regelutveckling och beredning av EU-frågor, förbättrade konsekvensbeskrivningar, utveckla dialog med näringslivet och myndighetens avgiftssystem.

3.2.1 En mer aktiv, utåtriktad och kraftfull myndighet

Näringslivsföreträdarnas synpunkter

Flera av intervjupersonerna trycker på att Transportstyrelsen behöver bli mer aktiv och utåtriktad. Vi behöver ta fler och tidigare initiativ, se problemen tidigare och vi behöver agera självständigt och kraftfullt. Flera konstaterar att vi blivit mer synliga vartefter, men att vi behöver bli ännu mer aktiva i den offentliga debatten.

Ingen har ansett att vi borde utföra mindre tillsyn och egentligen inte heller att vi borde reglera mindre. Många av de intervjuade har istället argumenterat för en mer kraftfull myndighetsutövning. Det finns dock enskilda områden där man anser att vi går för långt. Tillsynen av kör- och vilotidsregler är ett exempel där vår tillämpning av regelverken upplevs som fyrkantig och alltför långtgående.

Under intervjuerna har vi även mött synpunkten att vi behöver bli mer offensiva när det gäller närvaro i och påverkan på EU-arbetet.

Vad Transportstyrelsen har gjort hittills

Förra året lade vi till ett strategiskt område till vår myndighetsövergripande strategi som rör att blicka framåt för att understryka vikten av att vi är offensiva. Vi har rekryterat ett antal kvalificerade utredare och samhällsekonomer och har påbörjat processen att bättre integrera marknadsövervakningsuppgifterna i vår övriga verksamhet. Avsikten är att bli mer proaktiva och se nya företeelser på marknaden tidigare. Vi har också för något år sedan formulerat mål om att vår kommunikation ska ha ett mer externt fokus, något som intervjuerna tyder på börjat få genomslag.

Under 2014 har vi tredubblat antalet pressmeddelanden och twittrat ut dessa och andra nyheter. Vi har ordnat paneldebatter på seminarier och skrivit debattartiklar. Vid våra kommunikationsinsatser har vi också i ökad utsträckning aktivt medverkat med berörd bransch.

Vad Transportstyrelsen avser att göra fortsättningsvis

Transportstyrelsen ska arbeta mer proaktivt för att snabbare möta krav från en föränderlig marknad i vår myndighetsutövning.

Fokus på den externa kommunikationen ska öka. Vi ska öka kännedom och kunskap om myndighetens verksamhet för att underlätta för medborgare och näringsliv i deras frågor och ärenden.

Begriplighetsarbetet ska vara i fokus. Det innebär inte bara att vi ska använda ett enkelt språk utan också att vi förklarar vad våra regler och förordningar är till för.

Framöver ska kanalen sociala medier användas i större utsträckning och proaktiviteten ska öka i allt mediarbete.

Vi ska möjliggöra förbättringar av information, produkter och tjänster på webbplatsen utifrån medborgarnas och näringslivets perspektiv.

Myndigheten fortsätter att jobba aktivt med e-tjänster framförallt ur perspektivet tillgänglighet.

3.2.2 Tydlig rollfördelning och väl kommunicerat myndighetsuppdrag

Näringslivsföreträdarnas synpunkter

Kunskapen om Transportstyrelsens roll och ansvar upplevs av de flesta näringslivsföreträdare som god, men uppfattningen om vilken roll och ansvar myndigheten bör ha varierar.

Näringslivet uppfattar myndigheterna på transportområdet som mindre proaktiva än tidigare och har svårare att se vilken myndighet på transportområde som de ska vända sig till i enskilda frågor. Vissa företrädare efterlyser en ”främjande”-uppgift hos myndigheterna.

Vad Transportstyrelsen har gjort hittills

Övergången från sektoransvariga myndigheter till myndigheter med tydliga uppdrag har inte genomförts fullt ut. Det finns t.ex. mindre uppgifter inom luftfarten som stannat kvar på Transportstyrelsen men som borde ha förts över till Trafikverket, om rollfördelningen inom de olika trafikslagen ska vara konsekvent genomförd. Det samma gäller vissa uppgifter inom sjöfarten som ligger kvar på Sjöfartsverket men som borde ha förts över till Trafikverket. Från Transportstyrelsens utgångspunkt är ansvarsfrågan oproblematiserad. Trots detta finns ett behov av ytterligare smärre

ansvarsförändringar mellan myndigheterna. Detta är en pågående dialog med uppdragsgivaren (Näringsdepartementet).

Vad Transportstyrelsen avser att göra fortsättningsvis

Transportstyrelsens roll och ansvar behöver ytterligare tydliggöras och fortlöpande kommuniceras. Likaså behöver kunskapen om den principiella ansvarsfördelningen mellan de statliga myndigheterna kommuniceras bättre.

3.2.3 Förstärkt servicekultur och tydliga kontaktvägar

Näringslivsföreträdarnas synpunkter

De vi har intervjuat berömmar genomgående expertkunskapen hos Transportstyrelsens medarbetare. Många menar dock att vi har för dålig kunskap om hur verkligheten ser ut för näringslivet och att detta får konsekvenser för hur vi bemöter företagen. Flera föreslår att våra medarbetare ska göra studiebesök ute hos företagen och erbjuder sig också att hjälpa till att ordna sådana.

Vidare har flera intervjuade berömt att det finns kontaktuppgifter på externwebben, medan andra har varit kritiska till att det är svårt att veta vem man ska kontakta i olika frågor.

Det som efterfrågas är bland annat information om vilken enhet som ansvarar för vad inom myndigheten, vilka som är nyckelpersoner i dessa verksamheter, vilka cheferna är på olika nivåer, hur ansvaret är delegerat inom myndigheten, etc. Namn, telefonnummer och mejladresser efterfrågas.

Det anses också viktigt att det tydligt anges på vilket sätt man lämpligast för dialogen med myndigheten beroende på det aktuella syftet.

Vad Transportstyrelsen har gjort hittills

Myndighetens strategi om en enklare vardag för medborgare och näringsliv innebär att alla medarbetares agerande ska präglas av en vilja att hjälpa till och en förståelse för den enskildes behov.

Som exempel har vi arbetat med att utveckla e-tjänster för att öka tillgängligheten till myndigheten även utanför kontorstid.

Transportstyrelsen har fortlöpande anpassat sin information på myndighetens hemsida, men mer kan göras.

Vad Transportstyrelsen avser att göra fortsättningsvis

Transportstyrelsen bör fortsätta att verka för en god servicekultur hos medarbetare i myndighetens kontaktyta mot näringsliv och medborgare. Servicekulturen ska bl.a. präglas av hög vilja från myndighetens sida att medverka till en god utveckling av näringsliv och samhälle, men med bibehållen respekt för vår roll att utföra oberoende myndighetsutövning.

Inom väg- och järnvägsområdet kommer branschansvariga enheter att utarbeta en kommunikationsplan för respektive bransch. Kommunikationsplanen ska bland annat ange hur Transportstyrelsen avser kommunicera med berörda branschaktörer i ett tidigt skede av regelutvecklingsarbetet.

Då förutsättningarna för, och önskemålen på, vad som uppfattas som en tydlig kontaktväg varierar kommer Transportstyrelsen att tydliggöra olika externa målgruppers önskemål. Med detta som utgångspunkt kommer sedan kontaktvägarna att utformas för att underlätta marknadsaktörernas kontakt med myndigheten.

3.2.4 Förstärkt marknads- och omvärldsanalys

Näringslivsföreträdarnas synpunkter

Flera av de intervjuade har påtalat vikten av att Transportstyrelsen fortlöpande följer och analyserar förändringar inom transportmarknaden, inte minst inom den konkurrensutsatta delen av marknaden. Det finns också önskemål om att myndigheten rapporterar förändringarna systematisk.

Vad Transportstyrelsen har gjort hittills

Transportstyrelsen utvecklar fortlöpande sin omvärlds- och marknadsbevakning så att myndigheten tidigt ser och reagerar på viktiga strömningar i samhället som påverkar medborgarnas och näringslivets behov av myndighetens tjänster. Ambitionen är att omvärldsbevakningen ska vara en integrerad del av myndighetens övriga verksamhet, så att kunskapen om hur samhället förändras förs vidare till och omhändertas av myndighetens övriga verksamhet. Som ett led i detta arbete har myndighetens omvärlds- och marknadsanalytiker börjat arbeta i gemensamma nätverk. Nätverksarbetet förstärker också ett trafikslagsövergripande perspektiv på transportsystemet.

Vad Transportstyrelsen avser att göra fortsättningsvis

Studiebesök hos företag och intresseorganisationer är ett lämpligt sätt att förstärka kunskapen.

Transportstyrelsen ska förstärka den externa kommunikationen av marknadsövervakningens resultat. Marknadsövervakningsrapporter ska spridas direkt till de aktörer som rapporteringen avser. Vidare kommer marknadsövervakningsrapporter fortlöpande att publiceras på myndighetens webb.

De statliga myndigheterna på transportområdet behöver bättre samordna sina resurser för marknadsövervakning och marknadsanalys, så att de gemensamma resurserna används så effektivt som möjligt. Detta kan t.ex. ske genom ökad kunskapspridning och myndighetsgemensamma utveck-

lingsprojekt. Lämpliga myndigheter att samverka med är utöver trafikverken även Konkurrensverket och Konsumentverket.

3.2.5 Proaktiv regelutveckling och beredning av EU-frågor

Näringslivsföreträdarnas synpunkter

Flera av de vi intervjuat har pekat på att Transportstyrelsen alltför ofta inte agerar innan problemen är ett faktum. Samma synpunkt har tidigare framförts från uppdragsgivaren.

Samtidigt upplever flera att vi ibland har ett felaktigt perspektiv när vi utformar nya regler. Istället för att utgå från vad som är målet med regelverket så utformar våra experter var för sig krav för olika delområden som sammantaget riskerar att omöjliggöra att syftet med regelverket uppnås.

Transportstyrelsen behöver därför bli mer proaktiv i regelutvecklingsarbetet, oavsett om detta sker på internationell eller nationell nivå, för att snabbare rätta till missförhållanden och säkerställa att transportmarknaden utvecklas mot de transportpolitiska målen. Inte minst måste eventuella missförhållanden i konkurrensutsatt verksamhet tidigt uppmärksammas och åtgärdas och teknisk utveckling underlättas genom den marknadsövervakning som behandlats i föregående avsnitt.

Under intervjuerna har vi både mött synpunkten att Transportstyrelsen på ett bra sätt för dialog med näringslivet om preliminära svenska förslag till ståndpunkter i olika EU-frågor och synpunkten att dessa dialoger saknas eller är otillräckliga. Det är därför viktigt att säkerställa att vi har kontinuerliga och heltäckande samverkansformer med berörda aktörer för att skapa möjlighet till en tidig dialog i beredningsprocessen av EU-frågor. Man efterlyser också sammanställningar på webben över vilka internationella organ och kommittéer vi är representerade i och vilka som är kontaktpersoner.

Vad Transportstyrelsen har gjort hittills

Transportstyrelsen har bl.a. fastställt och beskrivit myndighetens kärnprocesser, däribland processen för regelgivning. För varje process finns en huvudansvarig processägare.

I processbeskrivningen betonas vikten av att synpunkter från medborgare och näringsliv fångas initialt i processerna för regelarbetet. Vidare framgår det i beskrivningen att processerna kräver en välutvecklad dialog med berörda aktörer inom transportnäringen. Olika verksamheter inom myndigheten har hunnit olika långt med tillämpningen av processbeskrivningen.

Transportstyrelsen har vidare förbättrat sin interna samordning i beredningen av EU-frågor samt påbörjat arbetet med att utveckla dialog

med berörda aktörer och med att tidigare i beredningen göra konsekvensanalyser. Olika verksamheter inom myndigheten har hunnit olika långt med detta.

Vad Transportstyrelsen avser att göra fortsättningsvis

Transportstyrelsen ska mer systematiskt följa upp marknadskonsekvenser av större regelförändringar. Uppföljningen bör bl.a. analysera om konsekvenserna i övrigt är acceptabla i förhållande till de transportpolitiska målen och den gällande lagstiftningen.

Oönskade marknadskonsekvenser kan leda till behov av ny eller förändrad reglering. Transportstyrelsen ska eftersträva funktionsbaserade regelverk för att öka flexibiliteten när det t.ex. gäller möjligheten att välja olika tekniska lösningar.

Transportstyrelsen behöver i regelutvecklingsprocessen, tidigare än idag kommunicera regelutvecklingsbehov och inhämta synpunkter från berörda aktörer. Myndighetens regelutvecklingsplaner för större regelverksförändringar ska initialt i processen publiceras på webben.

Förslag till regelförändringar ska löpande stämmas av med berörda under arbetets gång. Efter genomfört remissförfarande av förslag till regelförändringar ska en sammanställning av inkomna remissvar publiceras på webben.

Myndigheten ska regelbundet informera näringslivets företrädare om vad som är på gång inom EU i aktuella frågor och samtidigt inhämta näringslivets synpunkter på, och bedömningar av konsekvenser för verksamheten av, dessa frågor.

Transportstyrelsens ska inventera hur samverkan kring EU-frågor ser ut och säkerställa att den är heltäckande.

Vidare ska det på webben finnas förteckningar över vilka organ och kommittéer som Transportstyrelsen är representerade i och vem som representerar myndigheten.

På sjö- och luftfartsområdet kommer det tas fram ett månadsbrev för det internationella arbetet med kortfattad information om pågående arbete i internationella fora. Information ska även lämnas vid branschvisa samordningsmöten. På väg- och järnvägsområdet kommer informationen lämnas enligt kommunikationsplanerna.

3.2.6 Förbättrade konsekvensbeskrivningar

Näringslivsföreträdarnas synpunkter

De flesta av de vi intervjuat har noterat att Transportstyrelsen har höjt

ambitionsnivån när det gäller konsekvensutredningar och konsekvensutredningarna får också genomgående beröm.

Flera har dock konstaterat att konsekvensutredningarna fortfarande är otillräckliga när det handlar om stora regelförändringar som påverkar hela transportsystemet. Några sådana exempel som nämnts är de skärpta svavelkraven i Östersjön, regelverket för inre vattenvägar och nya regler för långa och tunga fordon. I sådana fall är det nödvändigt att genomföra konsekvensutredningar som explicit behandlar effekter på svenskt näringslivs konkurrenskraft i förhållande till företag i utlandet, effekter på fördelningen mellan olika trafikslag, effekter på sysselsättning etc. I allmänhet förutsätter sådana konsekvensutredningar att vi anlitar utomstående expertis.

Transportstyrelsens starka fokus på helhetssyn och vår ökade ambitionsnivå när det gäller konsekvensutredningar har ännu inte slagit igenom tillräckligt i det internationella arbetet. Istället präglas den internationella regelutvecklingen ofta av ökad detaljreglering och händelsestyrda skärpningar av olika regelverk.

Vad Transportstyrelsen har gjort hittills

De senaste åren har Transportstyrelsen organisatoriskt samlat och utökat sin samhällsekonomiska kompetens. Metodutveckling av samhällsekonomiska analyser pågår såväl internt som externt tillsammans med andra myndigheter på transportområdet.

Transportstyrelsen verkar i den internationella dialogen för ett ökat fokus på konsekvensutredningar i den internationella regelutvecklingen.

Vad Transportstyrelsen avser att göra fortsättningsvis

Transportstyrelsen ska inom respektive verksamhetsområde säkerställa att det internationella regelutvecklingsarbetet präglas av helhetssyn och att konsekvensutredningar påbörjas tidigt i det internationella arbetet.

Transportstyrelsen kommer att vid behov anlita utomstående expertis för konsekvensutredningar på systemnivå. Metodutvecklingsarbetet samordnas av myndighetens samhällsekonomer.

Transportstyrelsen ska inom respektive verksamhetsområde tidigt i regelutvecklingsplaner identifiera vilka regelprojekt som kräver särskilt ambitiösa konsekvensutredningar.

3.2.7 Utvecklad dialog med näringslivet

Näringslivsföreträdarnas synpunkter

Under intervjuerna framfördes en stark önskan om en nära dialog mellan Transportstyrelsen och olika konstellationer av näringslivsföreträdare. Inom många områden menar man att dialogen redan idag fungerar väl, medan

man inom andra områden tycker att dialogen ännu inte är tillräcklig. En genomgående synpunkt är dock att dialogen förbättrats successivt under myndighetens levnad.

I flera intervjuer framförs önskemål om en branschöverskridande årlig dialog på hög nivå mellan GD och näringslivet. Flera efterlyser också information om vilka samrådsforum som redan finns. Vi har också mött synpunkter på att våra samråd påbörjas alltför sent och först sedan vi kommit en bit på väg i regelutvecklingen. Genom att börja tidigare skulle vi kunna få näringslivets syn på problem och möjliga lösningar innan vi hunnit låsa upp oss för en viss lösning.

I ett par av intervjuerna riktas kritik mot att man inte fått någon återkoppling när man lämnat remissvar som inte beaktats. Det räcker ibland inte med de kortfattade kommentarerna i remissammanställningarna, utan en mer direkt och utförlig kommunikation efterfrågas.

Vad Transportstyrelsen har gjort hittills

Transportstyrelsens arbete med att genomföra branschdialoger och näringslivsavstämningar har utvecklats olika långt inom myndighetens olika verksamheter beroende på verksamhetens tradition, karaktär och behov. Inom vissa delar av verksamheten behöver arbetet med utveckla näringslivsdialogen drivas på ytterligare. På sikt eftersträvar Transportstyrelsen ett likartat arbetssätt inom hela verksamheten, men anpassat efter den enskilda branschens behov.

Vad Transportstyrelsen avser att göra fortsättningsvis

Transportstyrelsen ska förbättra sina kontaktytor med de olika branscherna för att inhämta synpunkter och tidigt fånga upp deras behov av förändringar och eventuella förslag till lösningar på uppkomna problem

Transportstyrelsen ska i samband med detta se över sina nuvarande branschdialoger och, i den mån det inte redan är gjort, utse en branschansvarig för varje bransch.

När regelutvecklingsplaner för det internationella arbetet tas fram ska Transportstyrelsen identifiera prioriterade områden efter dialog med berörd bransch.

Transportstyrelsen kommer att arrangera årliga branschöverskridande dialoger på hög nivå.

Transportstyrelsen ska på webben publicera kortfattad information om de samverkansforum som finns.

Respektive verksamhetsområde ska kommunicera bättre mot berörda aktörer när remissynpunkter som lämnats inte tillmötesgår.

3.2.8 Förstärkt roll för kollektivtrafik

Näringslivsföreträdarnas synpunkter

När kollektivtrafiken avreglerades fanns en förväntan om att branschen själv skulle ta ansvar för att skapa enhetliga system för realtidsinformation samt biljett- och bokningssystem och enhetliga regler. Flera av de vi intervjuat pekar på att detta inte kommit till stånd samtidigt som kostnaderna för kollektivtrafiken har ökat markant. Intervjupersonerna menar att det krävs en förstärkt myndighetsroll. En sådan skulle förutsätta utökat mandat för Transportstyrelsen.

Vad Transportstyrelsen har gjort hittills

Transportstyrelsen har enligt den nya kollektivtrafiklagen som tillsynsmyndighet att följa efterlevnaden av lagen. Bland annat ska Transportstyrelsen följa upp att de av regional kollektivtrafikmyndighet fastställda transportförsörjningsplanerna svarar mot lagens krav. Detta arbete pågår. Transportstyrelsen har med stöd av lagen utfärdat flera förelägganden där transportförsörjningsplaner inte uppfyllt kraven.

Vad Transportstyrelsen avser att göra fortsättningsvis

Transportstyrelsen ska vidareutveckla analyserna av utvecklingen på kollektivtrafikområdet så att vi tydligare kan peka på frågor där kollektivtrafikmarknaden inte utvecklas i önskvärd riktning.

3.2.9 Mer aktiv tillsyn av strategiska järnvägsfrågor

Näringslivsföreträdarnas synpunkter

Aktörerna inom järnvägsområdet tycker i stort sett genomgående att Transportstyrelsen är alltför passiv i tillsynen av strategiska järnvägsfrågor. Man önskar att vi ska ta ett mer aktivt grepp om frågor som kapacitetsfördelning, fördelning av utrymme mellan kommersiell långväga trafik och regional delvis samhällsbetald trafik, incitament för att minska förseningar, obalanserade avtalsvillkor etc. Man förväntar sig också att Transportstyrelsen ska kunna agera snabbare vid tvister så att pågående tvister påverkas medan de fortfarande är aktuella.

Vad transportstyrelsen har gjort hittills

Som tillsynsmyndighet gör Transportstyrelsen den tillsyn på järnvägsområdet som gällande lagstiftning ställer krav på. Vidare arbetar Transportstyrelsen med att förstärka sin marknadsövervakning.

Vad Transportstyrelsen avser att göra fortsättningsvis

Transportstyrelsen kommer att pröva hur vår roll kan förstärkas mot aktörerna inom järnvägsområdet.

Transportstyrelsen ska på sin webb publicera, och vid behov därutöver göra känt, vilka åtgärder vi genomför för att förstärka tillsynen på järnvägsområdet, såväl inom säkerhets- som marknadsområdet.

3.2.10 Myndighetens avgifter

Näringslivsföreträdarnas synpunkter

Frågan om Transportstyrelsens avgifter väcktes ofta under våra intervjuer. I många fall accepterar de intervjuade att verksamheten finansieras med avgifter, men man tycker inte att det är möjligt att se igenom varför storleken på avgifterna blir som den blir. I andra fall är man kritisk mot att verksamheten över huvud taget finansieras med avgifter.

Vad Transportstyrelsen har gjort hittills

Transportstyrelsen arbetar fortlöpande med att se över sin kostnadsfördelningsmodell och dess konsekvens för prissättningen av myndighetens tjänster.

Vad Transportstyrelsen avser att göra fortsättningsvis

Transportstyrelsen ska ta fram och publicera FAQ om avgifter.

Transportstyrelsen ska, för att tydliggöra avgiftsmodellen, påbörja en översyn av hur den kan presenteras och därigenom öka transparensen i beräkningen avgifternas storlek.